

SÖDERTÄLJE KOMMUN Kommunstyrelsen	
2014 -11- 20	
Dnr	Rnr

1 (2)
[Handwritten signature]
KS 2014-122

2014-11-17
Tjänsteskrivelse

Dnr
TN-2014-00604-514
KS 14/320

Kontor
Samhällsbyggnadskontoret

Handläggare
Annika Linde
08-523 026 32
annika.linde@sodertalje.se

Tekniska nämnden
Kommunstyrelsen

Avgiftsbefrielse för miljöbilar vid parkering upphör

TN-2014-00604-514
KS 14/320

Sammanfattning av ärendet

Södertälje kommun har sedan 2006 gett miljöbilar möjlighet till avgiftsfri parkering i tre timmar på kommunens gatumark. Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom i fastslagit att lagtexten inte ger utrymme för avgiftsdifferentiering eller avgiftsbefrielse på gatumark i andra fall än som anges i lagtexten. Enligt lagtexten innefattas inte miljöbilar av detta.

Förvaltningen föreslår med anledning av Högsta förvaltningsdomstolens dom 6647-13 att Södertälje kommun upphör med avgiftsbefrielse för miljöbilar från och med 2015. De miljöbilar som beviljats avgiftsbefrielse föreslår förvaltningen ska ha kvar detta perioden ut, dock max t o m 2015-12-31.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2014-11-17
Protokoll KS 13/273 § 227
Högsta förvaltningsdomstolens dom 6647-13

Ärende

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom klargjort att lagen om rätt för kommuner att ta ut avgifter inte ger utrymme för särbehandling av miljöbilar när det gäller parkeringsavgifter. SKL, Sveriges Kommuner och Landsting har i ett cirkulär meddelat att region Gotland har vid två olika tillfällen 2006 respektive 2013 beslutat att någon avgift för parkering av miljöbilar inte skulle tas ut.

Båda besluten har överklagats och har nu passerat Högsta förvaltningsdomstolen som sista instans. Domstolen konstaterar att mot bakgrund av lagtextens utformning och vad som uttalats i förarbetena kan bestämmelserna i 2 § KAL (Lagen (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats mm) inte anses ge utrymme för avgiftsdifferentiering eller avgiftsbefrielse på gatumark i andra fall än som anges i lagtexten.

Ett flertal kommuner har sedan 2010 avslutat särbehandlingen av miljöbilar och med klargörandet i den nu aktuella domen kan man förvänta sig att fler kommuner kommer att överväga en avslutning.

Mot denna bakgrund föreslår förvaltningen att Södertälje kommun upphör med avgiftsbefrielse av miljöbilar från och med 2015. De tillstånd som utfärdats gäller från och med 2014-01-01 max till och med 2015-12-31 och en administrativ avgift har tagits ut a´400 kr. De miljöbilar som beviljats avgiftsbefrielse föreslår förvaltningen ska ha kvar detta perioden ut.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär oförändrade villkor för ekonomin.

Förvaltningens förslag till Tekniska nämnden:

1. Tillstyrker att avgiftsbefrielse för miljöbilar upphör från och med 2015.
2. Tillstyrker att redan beslutade miljöbilstillstånd fortsätter att gälla tom 2015-12-31.

Förvaltningens förslag till kommunstyrelsen:

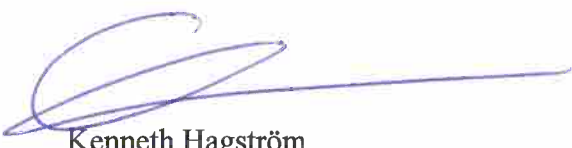
1. Tillstyrker att avgiftsbefrielse för miljöbilar upphör från och med 2015.
2. Tillstyrker att redan beslutade miljöbilstillstånd fortsätter att gälla tom 2015-12-31.

Förvaltningens förslag till kommunfullmäktige:

1. Antar att avgiftsbefrielse för miljöbilar upphör från och med 2015.
2. Antar att redan beslutade miljöbilstillstånd fortsätter att gälla tom 2015-12-31.

Martin Andreac
Stadsdirektör

Kenneth Hagström
Samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet expedieras till:

Ks/KF, Sbk/Akten

§ 227 Ny miljöbilsdefinition för avgiftsfri parkering 2014

Bil A:182, Dnr KS13/273

Sammanfattning av ärendet

Södertälje kommunfullmäktige beslutade 2006 om möjligheten till avgiftsfri parkering i tre timmar för miljöbilar. 2010 reviderade tekniska nämnden villkoren i vilket en miljöbil definieras enligt följande: bilen/fordonet ska kunna köras på el/elhybrid, biogas/bensin, etanol/bensin eller biogas. Dessa krav har sedan förlängts under 2013 enligt beslut i tekniska nämnden. Totalt är det sammantaget c:a 350 st som har miljöbilstillstånd 2013.

Ett viktigt skäl till att tekniska nämnden velat avvakta med ett mer långsiktigt beslut är att regeringen på nationell nivå arbetat fram en nationell definition på vad som ska klassas som miljöbil. En sådan definition har nu beslutats.

Samhällsbyggnadskontoret och kommunstyrelsens kontor föreslå att Södertälje fortsätter att tillåta avgiftsfri parkering från 2014-2016 enligt tidigare regler, med förändringen att definitionen utgörs av den nationella definitionen på miljöbilar.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokoll den 13 december 2013, §

Samhällsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse den 11 november 2013

Nationell miljöbilsdefinition, bilaga 1

Tekniska nämndens beslut den 6 december 2012, § 146

Tekniska nämndens beslut den 24 oktober 2013, § 129

Tekniska nämndens beslut den 21 november 2013, § 148

Yrkanden

Ewa Lofvar Konradsson (MP), Staffan Norberg (V), Robert Halef (S), Marita Lärnestad (M), Tage Gripenstam (C) och Mats Siljebrand (FP) yrkar bifall till förslaget.

Tommy Hansson (SD) yrkar att förslaget ska avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena om bifall eller avslag till förslaget.

Ordföranden finner då att kommunfullmäktige beslutat att bifalla förslaget i enlighet med yrkandena från Ewa Lofvar Konradsson (MP), Staffan Norberg (V), Robert Halef (S), Marita Lärnestad (M), Tage Gripenstam (C) och Mats Siljebrand (FP).

Justerandes signum	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
	2013-12-23	

Kommunfullmäktiges beslut:

1. Kommunfullmäktige antar regeringens miljöbilsdefinition att gälla i Södertälje kommun.
2. Fordonsägare till miljöfordon och som är folkbokförda i Södertälje kommun, kan ansöka om parkeringstillstånd/miljöstillstånd för att parkera avgiftsfritt på kommunens parkeringsplatser i tre timmar.
3. Miljöstillståndet ska gälla fr o m den 1 januari 2014 och som längst t o m den 31 december 2015.
4. Samhällsbyggnadskontoret ska utvärdera avgiftsfri parkering för miljöfordon hösten 2015.

Reservation

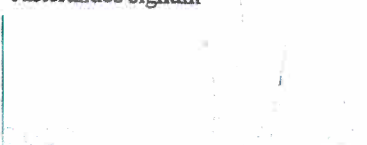
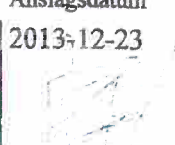

Tommy Hansson (SD) anmäler reservation till förmån för eget yrkande om avslag till förslaget.

Beslutet expedieras till:

TN

Sbk

Akten

Justerandes signum	Anslagsdatum	Utdragsbestyrkande
	2013-12-23 	

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
6647-13

meddelad i Stockholm den 8 oktober 2014

KLAGANDE
AA

MOTPART
Region Gotland
621 81 Visby

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Kammarrätten i Stockholms dom den 12 september 2013 i mål nr 7899-12,
se bilaga (här borttagen)

SAKEN
Laglighetsprövning enligt kommunallagen

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens och förvaltningsrättens domar samt Regionfullmäktige i Region Gotlands beslut den 13 juni 2011, § 125, i den del det avser parkering för miljöbilar.

Dok.Id 151308

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Kommunfullmäktige i Gotlands kommun beslutade den 16 oktober 2006, § 153, att någon avgift för parkering på offentlig plats som förvaltas av kommunen inte skulle tas ut för miljöbilar. Med miljöbil avsågs detsamma som i den då gällande förordningen (2004:1364) om myndigheters inköp och leasing av miljöbilar.

Regionfullmäktige i Region Gotland beslutade den 13 juni 2011, § 125, att tidigare beslut om parkering för miljöbilar skulle gälla. I fråga om begreppet miljöbil hänvisades nu till förordningen (2009:1) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar och bilresor.

AA överklagade regionfullmäktiges beslut och yrkade att det skulle upphävas. Han anförde bl.a. att regionfullmäktige överskridit sina befogenheter eftersom frågan ankom på trafiknämnden och att det stred mot 2 § lagen (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelse av offentlig plats, m.m., KAL, att undanta miljöbilar från avgiftsskyldighet.

Förvaltningsrätten i Stockholm avslag överklagandet i dom den 28 september 2012 efter att ha funnit att regionfullmäktiges beslut inte innefattade något nytt ställningstagande i frågan om miljöbilar skulle undantas från parkeringsavgift.

Genom det nu överklagade avgörandet avslag Kammarrätten i Stockholm AAs överklagande av förvaltningsrättens dom. Kammarrätten fann att regionfullmäktige haft befogenhet att fatta det aktuella beslutet och att beslutet innefattade ett nytt ställningstagande rörande avgiftsfriheten för miljöbilar. Enligt kammarrätten stred undantaget för miljöbilar inte mot lag eller annan författning.

YRKANDEN

AA fullföljer sin talan.

Region Gotland bestrider bifall till överklagandet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET*Vad målet gäller*

I likhet med kammarrätten anser Högsta förvaltningsdomstolen att regionfullmäktige har haft befogenhet att besluta i frågan om miljöbilar ska undantas från avgiftsskyldighet och att det aktuella beslutet innefattar ett nytt ställningstagande i denna fråga.

Den fråga som återstår är om beslutet att inte ta ut någon parkeringsavgift för miljöbilar strider mot 2 § KAL och därmed ska upphävas enligt 10 kap. 8 § första stycket 4 kommunallagen (1991:900).

Rättslig reglering m.m.

I 2 § första stycket KAL anges att i den omfattning som behövs för att ordna trafiken får en kommun ta ut ersättning i form av en avgift för rätten att parkera på sådana offentliga platser som står under kommunens förvaltning och som kommunen har upplåtit för parkering.

2 § andra stycket KAL har följande lydelse.

Grunderna för beräkning av avgiften beslutas av kommunfullmäktige. Därvid gäller följande. För att underlätta för näringsidkare och andra med särskilda behov av att parkera i sitt arbete eller för dem som bor i ett visst område att parkera inom området får avgifter tas ut efter särskilda grunder av dem som beslutet gäller. Avgiften får i sådana fall fastställas till ett engångsbelopp för en viss period. Rörelsehindrade får befrias från avgiftsskyldighet.

I 1957 års förarbeten framhölls att den kommunala självkostnadsprincipen inte skulle vara tillämplig på de ifrågavarande avgifterna. Självkostnadsprincipen ansågs medföra avgiftsnivåer som inte tillgodosåg avgifternas egentliga syfte, nämligen att på ett ändamålsenligt sätt bidra till trafikens reglering och ordnande (prop. 1957:157 s. 58 f.).

Ursprungligen innehöll inte KAL de särskilda bestämmelser om avgifts-differentiering för näringsidkare och andra grupper som nu följer av 2 §. Genom ändringar i denna paragraf 1978 och 1984 gavs kommuner möjlighet att föreskriva att rörelsehindrade skulle vara avgiftsbefriade och att ta ut avgifter efter särskilda grunder för att underlätta boende- och nyttoparkering. I förarbetena till 1984 års ändringar betonades att principen att parkeringsavgifter ska vara motiverade av ett behov av att ordna trafiken borde gälla all parkering och alltså även boende- och nyttoparkering. Denna princip ansågs inte hindra att också andra intressen såsom miljöintressena gynnades av avgiftssättningen. Vidare betonades att möjligheten till avgiftsdifferentiering inte borde vara generell utan ta sikte just på boende- och nyttoparkerare (prop. 1984/85:14 s. 12 f.).

Frågan om att låta avgiftsuttaget bero på ett fordon's miljöegenskaper har behandlats av bl.a. Parkeringsutredningen (SOU 2006:109).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Region Gotland har i enlighet med 2 § första stycket KAL beslutat att ta ut ersättning i form av en avgift för rätten att parkera på sådana offentliga platser som står under kommunens förvaltning och som kommunen har upplåtit för parkering. Därmed blir avgiftsbestämmelserna i 2 § andra stycket tillämpliga.

Av dessa bestämmelser framgår att en kommun får besluta att ta ut en efter särskilda grunder bestämd avgift för boendeparkering och nyttoparkering samt att rörelsehindrade helt får befrias från avgiftsskyldighet. Mot bakgrund av lagtextens utformning och vad som uttalats i förarbetena kan regleringen enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening inte anses ge utrymme för avgiftsdifferentiering eller avgiftsbefrielse i andra fall än som anges i lagtexten.

DOM

5

Mål nr
6647-13

Region Gotlands beslut om att parkeringsavgift inte ska tas ut för miljöbilar strider således mot 2 § KAL och ska därför upphävas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Gustaf Sandström, Nils Dexe, Erik Nymansson, Christer Silfverberg och Elisabeth Rynning.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Jesper Blomberg.